

Zápis z 24. porady národní sítě IMPEL a 40. porady skupiny pro mezinárodní spolupráci

Zápis z 24. porady národní sítě IMPEL spojené s 40. poradou skupiny pro mezinárodní spolupráci ČIŽP

konané na ředitelství ČIŽP dne 22. 11. 2016

***Přítomni:** dle prezenční listiny*

Omluveny: Petra Ptáčková, MŽP, Helena Kameníčková ČIŽP OI Ostrava

Lenka Němcová uvítala účastníky a seznámila je s programem porady.

Informace z CENIA – Jiří Valta, CENIA

Byla zrušena povinnost autorizace hlášení. Ohlašovatelé již nemusí při podání mimo datovou schránku provést autorizaci – vytisknout, orazítkovat, podepsat a poštou odeslat potvrzující email. Datové standardy a formuláře jsou připraveny a podpora ohlašovatelů bude stejná jako v roce 2016. tj. primárně stránky ISPOP (www.ispop.cz) > manuály, video-návody, často kladené dotazy, EnviHELP (www.envihelp.cz), telefonní podpora (po a st 9:00 – 15:00). Semináře pro ohlašovatele a ověřovatele se budou konat v období listopad – leden.

V rámci IS ELPNO – e – přeprava NO je smlouva uzavřena, dodavatel INISOFT, s.r.o.. Předpoklad úplného uvedení do provozu je cca září 2017. Dočasné řešení zveřejněno na dotaz ČAOH je dostupné na: <http://www.caoh.cz/odborne-clanky-a-aktuality/jak-ohlasovat-prepravu-no-v-roce-odpoved-mzp.html> Ohlašovací povinnost přepravy nebezpečných odpadů na základě čl. II bodu 7 zákona č. 225/2015, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, lze aktuálně splnit dosavadním způsobem, tzn. v papírové podobě. Ode dne 1. ledna 2017 se přeprava nebezpečných odpadů bude ohlašovat dle § 40 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, tedy elektronicky prostřednictvím příslušného modulu ISPOP. V současné době probíhá příprava elektronického systému ohlašování přepravy nebezpečných odpadů. Ustanovení § 40 odst. 8 výše zmíněného zákona o odpadech stanovuje režim přerušení elektronického systému ohlašování. Tento režim lze povinnými osobami využít, i kdyby došlo k situaci, že elektronický systém nebude 1. ledna 2017 připraven k provozu. Pro povinné osoby tedy existuje zcela legitimní způsob, jak kontinuálně plnit své zákonné povinnosti při ohlašování přepravy nebezpečných odpadů."

Zákon č. 185/2001 Sb., §40 odst. 8

V případě přerušení provozu integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí je možné přepravu nebezpečných odpadů uskutečnit, pokud odesílatel vyplní ohlašovací list, jeden potvrzený si ponechá jako doklad o předání nebezpečného odpadu a druhý přiloží k zásilce a po dokončení přepravy si jej ponechá

příjemce. Po obnovení provozu integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí je příjemce do 3 pracovních dnů povinen doplnit údaje o přepravě nebezpečných odpadů v rozsahu ohlašovacího listu do integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí.

CENIA má v současné době požádáno o oficiální stanovisko na Oodp MŽP. Registr zařízení a spisů OH je dostupný na: <https://isoh.mzp.cz/RegistrZarizeni/Main/Mapa>. Obsahuje IČZ, historii provozovatelů, povolené odpady a katalogizaci zařízení.

V přípravě je:

Veřejný přístup do dat ISOH > VISOH (veřejný ISOH) - v provozu od 1.1.2017

Agregace dat na ORP a vyšší celky (stejně jako u stávajícího groupisoh)

Předpřipravené výstupy (skupiny odpadů) komunální odpady, apod.

ALLISOH (přístup pro pracovníky státní správy) bude až na drobné kosmetické detaily nezměněn.

ETCWMGE (European Topic Center on Waste and Materials in a Green Economy)

Publikováno 22 Country Papers on Municipal Waste Management <http://wmge.eionet.europa.eu/Municipal>

Shrnutí: Municipal waste management across European countries <http://www.eea.europa.eu/themes/waste/municipal-waste/municipal-waste-management-across-european-countries>

Informace o IRI ve Štýrsku, setkání komunikační skupiny, Valné shromáždění v Bratislavě – Lenka Němcová, ČIŽP Ř

IRI ve Štýrsku

V červnu proběhlo IRI v Rakousku – Štýrsku. Celkem se v Rakousku nachází celkem 723 zařízení spadajících pod směrnici IED. Štýrsko se skládá ze 13 okresů a statutárního města Graz. Je to druhý největší federální stát Rakouska a žije v něm 1 210 700 obyvatel. Partnerem IRI byl okres Voitsberg.

Štýrská zemská vláda se skládá ze 17 ředitelství, z čehož relevantními ředitelstvími pro životní prostředí jsou:

- Ø Ředitelství 10 – zemědělství a lesnictví
- Ø Ředitelství 13 – environmentální a regionální plánování
- Ø Ředitelství 15 – energetika, technologie a bydlení

Ředitelství 15 má také v kompetenci environmentální inspekce

V rámci ředitelství 15 pracují i monitorovací jednotky, které měří kvalitu ovzduší, hluk, kvalitu vod a kvalitu podzemních vod. V ředitelství 15 jsou zařazeni 4 koordinátoři environmentálních inspekcí a experti na ochranu ovzduší, ochranu před radiací a hlukem, ochranu vod, odpadového hospodářství a chemických látek a experti

na strojní inženýrství. Ve Štýrsku se dělí inspekce na: Environmentální inspekce – jedná se pouze o plánované inspekce IPPC

Inspekce – jedná se o následné inspekce, pokud je nalezen nesoulad s legislativou a inspekce na základě stížností, havárií atd.. – tyto inspekce jsou v kompetenci okresu, inspekci vždy vede právník, který si zve podle svého uvážení experty z ředitelství 15

Vláda federálního státu je koordinátorem, vypracovává plán a program pomocí nástroje IRAM, má oddělení technických expertů a je odpovědná za krátkou zprávu z inspekce IPPC

Program environmentálních inspekcí lze nalézt na www.edm.gv.at

Ve Štýrsku mají 131 zařízení IPPC a pro plánování inspekcí IPPC je využíván nástroj IRAM, ale skoro všechna zařízení mají frekvenci inspekcí stanovenou na jednu za 3 roky, pouze u 6 zařízení je frekvence inspekcí určena na 2 roky

Některé závěry IRI:

- směrnice o průmyslových emisích (IED) byla transponována do 9 sektorových zákonů. Holistický a integrovaný přístup je proto ohrožen
- Koordinátoři mohou pouze vykonávat environmentální inspekce pro část zařízení, kde se vykonávají činnosti pod IED
- provozovatel má informovat kompetentní orgán o změnách v závěrech o BAT. Není zde ale žádný mechanismus, aby bylo zřejmé, že kompetentní orgán při změnách v závěrech o BAT bude revidovat i povolení.
- kompetentní orgán nemá možnost revidovat situaci v povoleních u zařízení a sloučit je do 1 integrovaného povolení, u některých zařízení jde i o více než 200 povolení, jsou zařazena i povolení, která již neplatí a jediný kdo má právo neplatná povolení vyřadit je provozovatel
- z důvodu nízké frekvence inspekcí nemají experti a koordinátoři mnoho zkušeností s individuálními zařízeními
- nejsou určeny inspekční cíle, indikátory a inspekční strategii definovanou pro zařízení IPPC
- koordinátor ani experti se neúčastní následné inspekce nebo inspekce na základě stížnosti, pouze na požádání kompetentního orgánu
- v prosinci se koná setkání koordinátorů, expertů a kompetentního orgánu, na kterém je diskutován program na příští rok. Mají k dispozici data z měření a monitorovacích jednotek a podle těchto informací probíhá prioritizace
- mají velmi dobrý systém pro prioritizaci zařízení, která nejsou pod IED (cca 20 000). Hodnocení (KRIBA) slouží k prioritizaci zařízení spadajících pod průmyslové zákony
- velmi dobře vybavené vlastní laboratoře
- dlouhá příprava na inspekci, ale poté inspekce trvá 1 den – tím jsou administrativní náklady provozovatele minimální

Setkání komunikační skupiny

V září se uskutečnilo setkání Komunikační skupiny IMPEL. Bylo konstatováno, že stále chybí abstrakty a závěrečné zprávy k některým projektům. Veškeré dokumenty, které budou zasílány nesmí být v PDF formátu a všechny zkratky musí být vysvětleny. Newsletter IMPEL vyjde 1. 11. 2016. Účastníci byli informováni, že jedním z výstupů projektu „Nelegální zabíjení ptáků“ je nová webová stránka pro inspektory a zástupce nevládních organizací, kteří se tímto problémem zabývají. Tato webová stránka (<http://www.impel-esix.eu>) bude plně funkční do konce roku 2016, ale již nyní se lze zaregistrovat. Náklady na vývoj činily 12 600,- € a každý rok budou činit náklady na technické aktualizace 1 300,- €. O stejné možnosti nyní uvažuje i expertní skupina pro vodu a půdu, která by chtěla v rámci projektu vyvinout vlastní webovou stránku v roce 2017. Tyto webové stránky budou propojeny s hlavní webovou stránkou IMPEL. V příštím roce se komunikační skupina zaměří na vývoj nového formuláře registračního formuláře a formuláře na refundaci a z rozpočtu nechá udělat titulky k propagačním filmům ve všech jazycích členských zemí.

Valné shromáždění IMPEL v Bratislavě (1. 12. – 2. 12. 2016)

Na Valném shromáždění budou prezentovány „úspěšné příběhy“:

Vývoj webových stránek pro výměnu informací inspektorů a zúčastněných stran (E-SIX) v „zelené oblasti“ IMPEL

Změny v legislativě Rumunska a Itálie: změna legislativy v oblasti ochrany přírody a hodnocení rizik

Založení národní sítě IMPEL v Portugalsku

Dále budou představeni noví národní koordinátoři Španělska, Litvy a Malty budou prezentovány výsledky z workshopu národních koordinátorů a budou schváleny závěrečné zprávy k projektům:

- Příručka o implementaci směrnice IED
- Plánování inspekcí přes. přepravy odpadů
- TFS konference
- Finanční zajištění a právní závazky
- Děláné správných věcí pro plánování
- IRI v Turecku, ve Štýrsku a Itálii

Budou schvalovány IMPEL projekty:

Expertní skupina pro průmysl a ovzduší

- Implementace směrnice IED
- Nařízení k suchozemské těžbě ropy a plynu
- Poučení získané z havárií

Expertní skupina pro odpady a přeshraniční přepravu odpadů

- Konference o odpadech a přeshraniční přepravě odpadů
- Prosazovací akce
- Setkání národních kontaktních bodů – nejlepší praxe
- Projekt o skládkách
- Zlepšení implementace a prosazování směrnice o elektrickém a elektronickém odpadu

- Palivo odvozené (pocházející) z odpadů (RDF)

Expertní skupina pro vodu a půdu

- Sdílení dobré praxe v průmyslové úpravě a znovu využití vody
- Základní zpráva podle IED
- Plány povodí
- SWETE 3 – ochrana vod v Evropě
- IMPEL konference o vodě a půdě 2017
- ReduPiWa – snížení pesticidů ve vodách

Expertní skupina pro přírodu

- „Zelené IRI“ – Albánie
- Nelegální zabíjení ptáků – výměna informací/IMPEL ESIX
- Lovecká turistika a setkání expertního týmu
- Článek 6.3 směrnice o stanovištích
- Forenzní metody - techniky získávání DNA a systém sledování pro účely prosazování

Expertní skupina pro přesahové nástroje a přístupy

- Mini konference expertní skupiny – strategie regulátorů
- Mini konference – „Velká data“
- Implementační výzvy 2017
- Děláním správných věcí pro povolování
- IRI
- Nejlepší praxe při využití dronů
- Mapování evropských organizací, které se podílejí na implementaci evropské legislativy

V roce 2017 se bude také konat opět společná konference IMPEL, ENPE (státní zástupci), EUFJE (soudci) a EnviCrimeNet (policisté). Bude zaměřena více na praxi a případové studie jednotlivých řešených případů.

Informace o Výroční konferenci IMPEL o odpadech a přeshraniční přepravě odpadů „Oběhové hospodářství a mezinárodní spolupráce“ – Martin Zemek, ČIŽP ČR

Na konferenci byly představeny cíle a návrhy EK v oblasti tzv. balíčku pro oběhové hospodářství a probíhající IMPEL projekty: Prosazovací akce, Plánování v oblasti přeshraniční přepravy odpadů, projekt o skládkách a setkání kontaktních bodů.

Základní cíle konference IMPEL o odpadech a přeshraniční přepravě odpadů 2016:

- Výměna informací a zkušeností o přeshraniční přepravě odpadů prováděné v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1013/2006, o přepravě odpadů, v platném znění.
- Propagace výsledků práce IMPEL
- Sjednávání přístupů v rámci EU v dané problematice

- Zlepšení spolupráce v problematice a otázce nelegálních přeprav odpadů do Afriky, včetně koordinace akcí proti těmto praktikám
- Zlepšení a prohlubování spolupráce mezi jednotlivými orgány při prosazování legislativy
- Získání nových nápadů pro projekty v rámci expertního týmu pro odpady a přeshraniční přepravu odpadů

Druhý den konference byl tradičně věnován workshopům:

1. Plánování inspekcí a prioritizace
2. Priority pro akce proti nelegálnímu obchodu s elektronickým a elektrickým odpadem s Afrikou
3. Cíle recyklace
4. Spolupráce proti kriminálním činům v oblasti odpadů: The “LIFE SMART Waste Expert Platform”
5. Spolupráce EU-Afrika pro oběhové hospodářství
6. Demontáž lodí

Druhý den byl zakončen velmi zajímavou exkurzí do zařízení ke zpracování odpadů (House of clear Energy) na bývalé skládce komunálního odpadu – zpracování biologicky rozložitelných odpadů suchou fermentací v termofilních bioreaktorech, zpracování odpadního dřeva k energetickému využití a dále zařízení na zpracování (solidifikaci a granulaci) strusky ze zařízení ZEVO pro účely rekultivace skládky. Poslední den konference byl věnován prezentacím projektům nejlepších kontrolních praktik v rámci IMPELu a mimo IMPEL. Nesmírně zajímavý byl pak projekt Basel Action Network USA (BAN), který představil šéf BAN. Projekt spočíval v reálném on-line sledování nelegálního vývozu elektroodpadů vybavených GPS lokátory do Asie (zejména Hong Kongu), kde se dále elektroodpady podařilo fyzicky vypátrat a vysledovat a zdokumentovat jejich konečný osud na nelegálních ručních primitivních demontážích, vypalování a louhování kovů. Nevyužitelné složky pak byly zdrojem četných černých skládek v okolí těchto nelegálních provozoven a zároveň zdrojem kontaminace ovzduší, půdy a vody. Zapojeny do tohoto nelegálního obchodu byly i známé americké značky jako DELL a charitativní organizace Goodwill, což jsou organizace s vysokou společenskou reputací. Zveřejnění těchto informací mělo v US velký mediální dopad a ovlivnilo zároveň jejich PR a image.

Informace o kontrolních projektech připravovaných ECHA – Oldřich Jarolím, ČIŽP Ř

RNDr. Jarolím představil kontrolní projekty připravené fórem pro výměnu informací o prosazování Evropské agentury pro chemické látky. Nejdříve byly probrány letošní kontrolní projekty zaměřené na omezené a povolené látky a dále byly diskutovány budoucí kontrolní projekty jako REF5 a pilotní projekty. Mezi kontrolní projekty ČIŽP patří třeba projekt na bezpečnostní listy. Na závěr bylo představeno nové přístrojové vybavení OOH ČIŽP a možnosti jeho využití při těchto projektech.

Informace z workshopu v rámci projektu IMPEL – TFS NCP Best Practice Meeting 2016 - Jitka Jenšovská, ČIŽP Ř

Hostitelem akce bylo lucemburské Ministerstvo pro udržitelný rozvoj a infrastrukturu.

Lilija Dukalska (LV) ve své prezentaci představila team pro PPO, který začal pracovat v únoru 2016.

V další části programu jsme byli seznámeni s návrhy nových projektů.

1. Projekt zaměřený na měření obsahu retardérů hoření obsahujících brom v plastech získaných z využití WEEE (Walter Pirstinger, AT)
2. Projekt zaměřený na PPO vozidel s ukončenou životností (ELV's) a náhradních dílů (Anna Nehring)
3. Projekt zaměřený na WEEE směrnici (Příloha VI) Marina de Gier (NL)
4. Projekt zaměřený na problematiku paliv odvozených z odpadů (RDF) Pär Kollberg (SW)
5. Projekt zaměřený na Článek 18, Přílohu VII Nařízení 1013/2006 (Bojan Počkar(SI) a Andrea Szabo (HU))
6. IMPEL – TFS Best Practice Meeting 2017 (Huib van Westen (NL))

Součástí odpolední části programu byla návštěva Recyklačního sběrného centra odpadů SuperDrecksKëscht (SDK) v Colmar-Bergu a návštěva Evropského centra v Schengenu.

Následovaly případové studie – první příspěvek se týkal klasifikace použitých prázdných obalů v EU (zda je nutné před „rekondicí“ obalů mít prohlášení, zda se obal stal „odpadem“), další se týkala nutnosti klasifikace použitých výrobků (baterií, svařovacích hlavíc, elektrozařízení na jedno použití...) při převozu zpět k jejich výrobci, jak postupovat při přepravách vnitrostátních a jak při přeshraničních? (Martin Luther(CH)).

Dále kolega Marco Candeias (PT) referoval o kontrolách PPO na silnicích a v přístavech, které prováděli společně s pracovníky celních a policejních orgánů.

V závěru Pádraig O'Shea (UK, Skotsko) seznámil přítomné s daty posledních kontrolních období projektu EA IV.

Informace ze setkání expertní skupiny pro průmysl a ovzduší a projektu „Implementace směrnice o průmyslových emisích“ – Tomáš Augustin, ČIŽP OI Brno

Schůzka projektového týmu se uskutečnila v Rotterdamu ve dnech 30. 6. – 1. 7. 2016. Hostitelská organizace, DCMR bylo založeno v roce 1971 a jedná se o agenturu ŽP Provincie Zuid-Holland, města Rotterdam a 15 obcí v rijnmondské oblasti. DCMR monitoruje a hlídá kvalitu ŽP regionu s 1,2 milionem obyvatel a 27 000 zařízení v rijnmondské oblasti. Klíčové kompetence DCMR jsou: udělování a prosazování povolení, reakce na mimořádné události a jejich zvládání, monitoring a vývoj znalostí a poskytování rad. V roce 2015 bylo provedeno 4128 inspekcí, 1903 následných inspekcí a bylo zjištěno 426 porušení po následujících inspekcích. Bylo uloženo 124 správních sankcí a 77 kriminálních sankcí. DCMR zajišťuje Havarijní a informační centrum, které je dostupné 24 hod./denně a na které je doručeno cca 20 000 zpráv od obyvatel týkající se zápachu, prašnosti, hluku a znečištění půdy. Toto centrum také přijímá zprávy od provozovatelů zařízení na nestandardní stavy.

Byla provedena první vzájemná společná inspekce v Kock rafinerii (Kock HC partnerství B.V.), které se zúčastnili kromě nizozemského inspektora i Manuel Salgado Blanco (ES) a Silva Pihodko (EE). Společně provedli přípravu kontroly a následně téměř celý den strávili v rafinerii. Dle sdělení zúčastněných inspektorů inspekce byla poměrně složitá a kontrola se zaměřila na podmínky týkající se ochrany ovzduší.

Dále bylo diskutováno o aktualizaci průvodce. Další tři kapitoly průvodce byly téměř dokončeny (hodnocení nedodržení, informování veřejnosti, řešení při zavření / úpadku zařízení). Stále je potřeba vyjasnit některé body týkající se hodnocení nedodržení.

Jednání expertního týmu pro průmysl a ovzduší v Ghentu – Judita Adamová, ČIŽP OI Olomouc

Na jednání byly zmíněny nové oblasti zájmu:

- Kvalita ovzduší v sídlech (městech)
- Nedostatek vhodné infrastruktury pro odpadní vody (včetně průmyslových odpadních vod)
- Implementace závěrů o BAT

Byla podána zpráva o cyklu BREF ve Vlámku, postavení inspekce v BREF cyklu resp. v implementaci Závěrů o BAT, proběhla informace o postupu při kontrolách zařízení pod měrnici o průmyslových emisích ve Vlámku a proběhla informace o společné inspekci. Ve Vlámku mají 1 600 IPPC zařízení (z toho 800 zemědělci), existuje Vlámská technická pracovní skupina. Mají místní vlámské BREF na kterých se podílí široká paleta účastníků (agentura ochrany životního prostředí, Veřejná odpadová agentura Flander, průmysl atd..)

Implementace Závěrů o BAT:

- Fáze 1 – doplnění GBR do IPPC zařízení
- Fáze 2 – individuální posouzení souladu se Závěry o BAT jednotlivých povolení

Problémem jsou poznámky pod čarou, nejasné nebo příliš obecné BAT, široký rozsah BAT – AEL, rozdílné vztažné podmínky v GBR a BAT-C. Snaží se maximum rozporů vyřešit v GBR, případně „zprávou hodnotitele“, kde je vysvětleno, jak byly vybrány limity, vztažné podmínky apod.. Plánování je založeno na IRAM, ale adaptováno na vlastní situaci. Mají 43 typů kontrol, rozdělených do 6 tematických bloků. Ve Vlámku mají 26 inspektorů na plný úvazek a další jako výpomoc. Kontrola na IPPC zařízení zahrnuje výhradně oblast IP.

Ve strategii na roky 2016 – 2020 bylo shrnuto 5 priorit:

- Zaměřit se na překonávání obtíží spojených s implementací evropské legislativy v oblasti ŽP
- Zabývat se potřebami členů a reagovat na ně
- Dále rozvíjet 5 tematických programů a projektových týmů
- Rozšiřovat síť a aktivně hledat nové členy
- Spolupráce s dalšími organizacemi

Informace z Konference z IMPEL o vodě a půdě a setkání expertního týmu – Daniel Grůza, OI Ostrava

Konference byla zaměřena na ochranu vodního prostředí, postupy, legislativu a doporučení z praxe. Proběhly prezentace:

- Plýtvání vodou – sankce, vymáhání
- Problémy implementace legislativy
- Role IMPELu v Evropě
- Projekty IMPELu
- SWETE
- Implementace rámcové směrnice o vodách ve Slovinsku, Rumunsku
- Projekt WODA
- Satelitní sledování země
- Využití odpadní vody v Portugalsku
- EC rámcová směrnice o vodách – revize povolení, revize legislativy, difuzní znečištění zemědělství
- Nitráty

Poté proběhly diskuse k jednotlivým prezentacím a workshop na téma cíle a priority IMPEL v ochraně vod, předávání informací z IMPEL.

Na jednání expertního týmu pro vodu a půdu byly diskutovány výstupy probíhajících projektů, návrhy nových projektů na rok 2017, organizační záležitosti a otázka využití dronů, monitoringu, hluku, webových stránek IMPEL atd..

Informace z jednání expertní skupiny IMPEL pro přírodu – Zbyněk Maryška, ČIŽP OI Praha

Jednání se konalo v Trogiru a bylo spojené s workshopem, hlavním tématem workshopu byla problematika nelegálního zabíjení ptáků, ale byla diskutována i další témata týkající se ochrany přírody.

Kromě lovu ptáků během tahu, což je specifický problém především jihoevropských a severoafrických zemí, se jako jeden z hlavních problémů v prakticky všech zúčastněných státech ukazuje především používání otrávených návnad, případně odstřel a nelegální odchyt dravců, stejně jako ohrožení a úbytek vhodných stanovišť. Pro možnost účinnější ochrany volně žijících ptáků by bylo vhodné posílit kooperaci mezi členskými zeměmi i mezi jednotlivými dotčenými složkami – orgány ochrany přírody, policie, nevládní organizace. Rovněž bylo navrženo získat další informace o druzích, které jsou nejčastěji obchodovány a následně sestavit obdobu v ČR již využívaného „risklistu“ pro některé druhy živočichů, chráněných úmluvou CITES. Podobně jako u stávajícího risklistu v ČR by pak měla být u druhů zde zahrnutých vyžadována zkouška parentity při deklarování odchovů v lidské péči. V praxi by pak jedinci takových druhů podléhali velmi podobnému režimu, jako exempláře CITES, včetně povinnosti nezaměnitelného označení jedinců, držených v lidské péči.

Na workshopu byly prezentovány prezentace z různých států a mimořádnou pozornost vzbudil příspěvek „Wildlife Forensics“ Emilia Mendušiče, vedoucího záchranného centra pro dravce „Udruga Sokolarski Centar“, týkající se využití forenzních metod při vyšetřování nelegálního zabíjení dravců a představení databáze Bopfis – Birds of Prey Feathers Identification Software.

